

- 8 JAN. 2002

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo: 17/2002

1301

N á v r h

skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

n a v y d a n i e

zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov
v znení neskorších predpisov

Predkladajú:

Peter	Tatár	v. r.
Peter	Osuský	v. r.
František	Šebecj	v. r.

Návrh na uznesenie:

Národná rada Slovenskej republiky
s c h v a ľ u j e
návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov

Bratislava január 2002

Národná rada Slovenskej republiky

Návrh

Zákon

Z,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov
v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov v znení zákona č. 358/2000 Z. z., zákona č. 385/2000 Z. z., zákona č. 466/2000 Z. z., zákona č. 154/2001 Z. z. a zákona č. 561/2001 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 4 sa odsek 1 dopĺňa písmenom n), ktoré znie:

„n) príjmy z dotácií zo štátneho rozpočtu daňovníkov, ktorí podnikajú v poľnohospodárskej výrobe alebo v lesnom a vodnom hospodárstve,“.

2. V § 13 odsek 1 znie:

„(1) Daň je zo základu dane zníženého podľa § 12, zaokrúhleného na celé stovky Sk nadol

nad Sk	do Sk		
-	120 000	10%,	
120 000	360 000	12 000 Sk + 20% zo základu presahujúceho	120 000 Sk,
360 000	1 080 000	60 000 Sk + 25% zo základu presahujúceho	360 000 Sk,
1 080 000 a viac		240 000 Sk + 30% zo základu presahujúceho	1 080 000 Sk.“

3. V § 21 ods. 1 znie:

„(1) Sadzba dane s výnimkou odsekov 2 a 3 je 19% zo základu dane zníženého o položky odpočítateľné od základu dane podľa tohto zákona.“

4. §48 sa prečísľuje ako § 56a a vkladá sa za §56 ako posledný paragraf Tretieho oddielu Spoločné ustanovenia na vyberanie a platenie daní z príjmov fyzických osôb a právnických osôb.

5. V § 56a ods. 1 znie:

„(1) Po zaplatení dane v lehote podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu¹²⁵) je daňovník oprávnený predložiť miestne príslušnému správcovi dane daňovníka alebo jeho platiteľa dane, ktorý mu vykonal ročné zúčtovanie preddavkov vyhlásenie, v ktorom uvedie, že suma zodpovedajúca 1 % zaplatenej dane, ak je daňovníkom právnická osoba, alebo suma zodpovedajúca 2% zaplatenej dane, ak je daňovníkom fyzická osoba, a ktorá nie je nižšia ako 20 Sk (ďalej len „podiel zaplatenej dane“), sa má poukázať ním určenej právnickej osobe podľa odseku 3 (ďalej len „prijímateľ“).“

6. V § 56a ods. 2 písm. a) znie:

„a) presné označenie daňovníka, ktorý podáva vyhlásenie, a to meno, priezvisko, rodné číslo a adresu bydliska, ak je daňovníkom fyzická osoba a názov a sídlo, hospodársko-právnu formu a identifikačné číslo organizácie ak je daňovníkom právnická osoba,“

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2003.

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Novela zákona doplňuje súčasné znenie zákona, podľa ktorého sú oslobodené od dane príjmy z dotácií zo štátneho rozpočtu u daňovníkov, ktorí podnikajú v poľnohospodárskej výrobe, alebo v lesnom a vodnom hospodárstve len u tých daňovníkov, ktorými sú právnické osoby. Tento stav diskriminuje daňovníkov, ktorými sú fyzické osoby, ktoré tiež podnikajú v poľnohospodárskej výrobe, alebo v lesnom a vodnom hospodárstve a tiež majú príjmy z dotácií zo štátneho rozpočtu. Ide o viac ako 20 % subjektov podnikajúcich na pôde, v lesnom a vodnom hospodárstve, ktoré sú dnes aj z daňového hľadiska v nerovnoprávnom postavení, čo narúša rovnosť šanci a hospodárskej súťaže. Preto sa navrhuje zrovnoprávniť právnické a fyzické osoby podnikajúce v poľnohospodárstve, v lesnom a vodnom hospodárstve.

Dalej predkladaná novela reaguje na spoločenskú potrebu upraviť podmienky zdaňovania daňami z príjmov tak, aby sa zabezpečilo ďalšie zníženie sadzieb dane z príjmov fyzických osôb a dane z príjmov právnických osôb. V dôsledku tohto zníženia sadzieb však nepredpokladáme pokles výnosov štátneho rozpočtu z týchto daní. Na jednej strane ide o očakávaný pozitívny efekt na výnosy štátneho rozpočtu z dôvodu, že zatajovanie príjmov a obchádzanie zákona mnohými daňovníkmi - fyzickými osobami i právnickými osobami - po znížení sadzieb nebude ekonomicky atraktívne, s ohľadom na náklady spojené s daňovými únikmi, na riziká vyplývajúce z prípadného odhalenia daňového úniku, ako i na problémy následne spojené s použitím prostriedkov pochádzajúcich z príjmov, ktoré unikli zdaneniu. Na druhej strane možno očakávať i dlhodobý priaznivý efekt na štátny rozpočet z dôvodu stimulácie podnikania, hospodárskeho rastu a investícií nízkymi daňovými sadzbami. Pri neznižení sadzby naopak hrozí, že dlhodobým efektom neznižovania sadzby by bola nižšia atraktívnosť Slovenskej republiky pre investície a podnikanie, pretože aj po znížení sadzby dane z príjmov právnických osôb na 25% patríme ešte vždy medzi krajiny s vyššou sadzbou dane z príjmu právnických osôb spomedzi transformujúcich sa krajín Strednej a Východnej Európy. Navrhuje sa preto zníženie sadzby dane z príjmov právnických osôb na 19%. Následkom zníženej sadzby dane neočakávame znížený výber dane z dôvodu rozšírenia daňového základu aj daňovej základne a zníženia obchádzania dane.

V súvislosti so znížením sadzby dane z príjmov právnických osôb je potrebné zaoberať sa i zodpovedajúcou mierou zníženia dane z príjmov fyzických osôb. Spôsob vyberania dane zo závislej činnosti umožňuje unikať pred platením dane len v obmedzenej miere. Tým je daný vzťah medzi sadzbami tejto dane a rozpočtovým výnosom z tejto dane, ktorého charakter je omnoho bližší lineárnej závislosti, než je to napr. pri daní z príjmov z iných činností. Zníženie sadzieb dane zo závislej činnosti preto ovplyvňuje štátny rozpočet negatívnejšie než zníženie sadzby dane z iných činností. Navrhuje sa preto čiastočné zníženie sadzby dane z príjmov fyzických osôb v štyroch daňových pásmach od 10 % do 30 % a zároveň zníženie počtu daňových pásiem z piatich na štyri. Návrh bude mať vplyv na zníženie výberu dane z príjmu fyzických osôb. Lineárny odhad je najviac o 8%, avšak v praxi pôjde o nižší pokles, nakoľko časť daňovníkov s vyššími príjmami bude vykazovať vyšší daňový základ. Nepriamy priaznivý vplyv zníženia sadzby dane na zvýšenie zamestnanosti, vyššiu kúpyschopnosť daňovníkov a tým aj vyšší výber spotrebných daní a DPH, to všetko v prospech štátneho rozpočtu, je ťažko presne odhadnúť.

Zníženie sadzieb a výberu priamych daní predpokladá v rámci reformy verejných financií zmenu štruktúry a zníženie objemu verejných výdavkov najmä v oblasti výdavkov na spotrebu vlády a verejnej správy a zásadné zníženie dotácií a záruk zo štátneho rozpočtu.

Ďalej sa navrhuje zvýšiť možnosť poukázať podiel na daniach pre neziskové organizácie na verejnospošešné účely, nakoľko ide o dobrovoľnú aktivitu daňovníkov na základe voľnej súťaže neziskových organizácií, s celkovým lepším alokovaním zdrojov podľa reálnych potrieb jednotlivcov, skupín a spoločnosti ako celku. Preto sa navrhuje, aby aj daňovník, ktorým je právnická osoba, mohol poukázať 1% zaplatenej dane ním určenej právnickej osobe na verejnoprospešný účel ako to už dnes zákon umožňuje pre daňovníkov, ktorými sú fyzické osoby. Ďalej sa navrhuje, ak je daňovníkom fyzická osoba, zvýšiť tento podiel z 1% na 2% v prospech lepšieho rozvoja neziskových a verejnoprospešných činností. Podľa slúseností z okolitých štátov je možné očakávať poukazovanie podielu na daniach v celkovej výške okolo 100 mil. až 200 mil. Sk.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Vo vzťahu k štátnemu rozpočtu predpokladáme, že zníženie sadzby jednotlivých druhov daní z príjmu ako sa navrhuje v návrhu zákona nebude mať vplyv na súhrnný výber daní z príjmu.

Návrh zákona nevyžaduje nároky na pracovné miesta v štátnej správe.

DOLOŽKA ZLUČITEĽNOSTI

návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 366/1999 Z.z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov s právom Európskej únie

1. Navrhovateľ zákona:

skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

2. Názov návrhu zákona:

Zákon ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 366/1999 Z.z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov

3. V práve Európskej únie problematika návrhu zákona

nie je upravená

4. Návrh zákona svojou problematikou

nepatrí medzi prioritné oblasti aproximácie práva obsiahnuté (výslovne uvedené v čl. 70 Európskej dohody o pridružení),

5. Charakteristika právnych noriem Európskej únie, ktorými je upravená problematika návrhu zákona:

Problematika návrhu zákona nie je upravená právnymi normami Európskej únie.

6. Vyjadrenie stupňa kompatibility s právnou normou Európskej únie:

Vzhl'adom na vyjadrenia v bode 3 až 5 bezpredmetné.

Osobitná časť

K článku I.

K bodu 1

Navrhuje sa oslobodiť od dane príjmy z dotácií zo štátneho rozpočtu daňovníkov, ktorí podnikajú v poľnohospodárskej výrobe alebo v lesnom a vodnom hospodárstve ako fyzické osoby, rovnako ako to zákon ustanovuje pre právnické osoby.

K bodu 2

Navrhuje sa znížiť počet daňových pásiem z 5 na 4 a znížiť sadzby dane v rozsahu od 10 % do 30 %.

K bodu 3

Navrhuje sa znížiť sadzbu dane z dnešných 25% na 19%.

K bodu 4

V Piatej časti zákona (§ 38 – 56 Vyberanie a platenie daní z príjmov) sa navrhuje presunúť doterajší § 48 z Prvého oddielu (§ 38 – 48 Daň z príjmov fyzických osôb) do Tretieho oddielu (§ 52 – 56 Spoločné ustanovenia na vyberanie a platenie daní z príjmov fyzických osôb a právnických osôb). Preto sa navrhuje, aby sa doterajší § 48 prečísloval ako § 56a a aby sa vložil za §56 ako posledný paragraf Tretieho oddielu.

K bodu 5

Navrhuje sa možnosť aby aj daňovník, ktorým je právnická osoba, mohol poukázať 1% zaplatenej dane na verejnoprospešné účely ako to zákon už ustanovuje pre fyzické osoby. Ak je daňovníkom fyzická osoba, navrhuje sa zvýšiť podiel z 1% na 2% v prospech lepšieho rozvoja neziskových a verejnoprospešných činností. Primerane sa

K bodu 6

Doplňa sa označenie daňovníka, ktorým je právnická osoba.

K Článku II

Navrhuje sa účinnosť zákona od 1. 1. 2003.